

2023/2844

27.12.2023 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/2844 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 13 декември 2023 година

относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 81, параграф 2, букви д) и е) и член 82, параграф 1, буква г) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В съобщението си от 2 декември 2020 г., озаглавено „Цифровизация на правосъдието в ЕС — Инструментариум от възможности“ Комисията установи необходимостта от осъвременяване на законодателната рамка за трансграничните процедури на Съюза в областта на гражданското, търговското и наказателното право, в съответствие с принципа „цифров по подразбиране“, като същевременно бъдат осигурени всички необходими гаранции за избягване на социалното изключване и бъдат гарантирани взаимно доверие, оперативна съвместимост и сигурност.
- (2) За да се постигне напълно функционално пространство на свобода, сигурност и правосъдие, е важно всички държави членки да се стремят да намалят всякакви съществуващи различия по отношение на цифровизацията на системите и да се възползват от възможностите, предлагани от съответните механизми на Съюза за финансиране.
- (3) С цел да се засилят съдебното сътрудничество и достъпът до правосъдие правните актове на Съюза, в които се предвижда комуникация между компетентните органи, включително органите и агенциите на Съюза, и между компетентните органи и физическите и юридическите лица по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, следва да бъдат допълнени, като бъдат установени условия за осъществяването на такава комуникация чрез цифрови средства.
- (4) Настоящият регламент има за цел да подобри ефикасността и ефективността на съдебните процедури и да улесни достъпа до правосъдие чрез цифровизиране на съществуващите канали за комуникация, което следва да доведе до икономии на разходи и време, до намаляване на административната тежест и до подобряване на устойчивостта в случай на непреодолима сила за всички органи, които участват в трансгранично съдебно сътрудничество. Използването на цифрови канали за комуникация между компетентните органи следва да доведе до намаляване на забавянията при разглеждането на делата, както в краткосрочен, така и в дългосрочен план. Това следва да бъде от полза за физическите лица, правните субекти и компетентните органи на държавите членки и да засили доверието в правосъдните системи. Цифровизацията на каналите за комуникация ще бъде от полза и в областта на трансграничните наказателни производства, както и в контекста на борбата на Съюза с престъпността. В тази връзка високата степен на сигурност, която може да бъде осигурена от цифровите канали за комуникация, представлява също така стъпка напред по отношение на гарантирането на правата на засегнатите лица, като например правото на зачитане на личния и семейния им живот и правото на защита на личните им данни.
- (5) Основните права и свободи на всички лица, засегнати от електронния обмен на данни съгласно настоящия регламент, и по-специално правото на ефективен достъп до правосъдие, правото на справедлив съдебен процес, принципът на недискриминация, правото на зачитане на личния и семейния живот и правото на защита на личните данни, следва да се зачитат изцяло в съответствие с правото на Съюза.

⁽¹⁾ ОВ С 323, 26.8.2022 г., стр. 77.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 23 ноември 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 8 декември 2023 г.

- (6) При изпълнението на своите задължения съгласно настоящия регламент всички субекти следва да спазват принципа на независимост на съдебната власт, като зачитат принципа на разделение на властите и другите принципи на правовата държава.
- (7) Ефективният достъп до правосъдие е основна цел на пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Цифровата трансформация е ключова стъпка към подобряване на достъпа до правосъдие и на ефикасността, качеството и прозрачността на правосъдните системи.
- (8) Важно е да се разработят подходящи канали и инструменти, за да се гарантира, че правосъдните системи могат да си сътрудничат ефикасно по цифров път. Поради това е от съществено значение на равнището на Съюза да се създаде единен инструмент на информационните технологии, който да позволява бърз, пряк, оперативно съвместим, надежден, достъпен, сигурен и ефикасен трансграничен електронен обмен на данни по съдебни дела между компетентните органи. Комисията и държавите членки следва да гарантират, че в цифровата трансформация на правосъдните системи участват юристи.
- (9) Разработени са инструменти за цифров обмен на данни по съдебни дела, които позволяват да се избегне замяната или необходимостта от скъпоструващи изменения на съществуващите информационни системи, които вече са въведени в държавите членки. Основният разработен до момента инструмент от този вид е системата за комуникация в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни (e-CODEX), правната уредба за която е установена в Регламент (ЕС) 2022/850 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ с цел да се гарантира бърз, пряк, оперативно съвместим, устойчив, надежден и сигурен трансграничен електронен обмен на данни по съдебни дела между компетентните органи.
- (10) Цифровизацията на производствата следва да гарантира достъп до правосъдие за всички, включително за хората с увреждания. Децентрализираната информационна система и европейската точка за електронен достъп, създадени с настоящия регламент, следва да отговарят на изискванията за достъпност на уебсайтовете, установени в Директива (ЕС) 2016/2102 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. Същевременно методите на електронно плащане, посочени в настоящия регламент, следва да отговарят на изискванията за достъпност, установени в Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾.
- (11) Създаването на цифрови канали за трансгранична комуникация ще допринесе пряко за подобряване на достъпа до правосъдие, като предостави възможност на физическите и юридическите лица да търсят защита на своите права и да предявяват своите претенции, да завеждат дела и да обменят в цифров вид данни по съдебни дела със съдебни или с други компетентни органи, по процедури, които попадат в обхвата на правото на Съюза в областта на гражданско-правните и търговскоправните въпроси.
- (12) За да се гарантира, че инструментите за електронна комуникация оказват положително въздействие върху достъпа до правосъдие, държавите членки следва да заделят достатъчно ресурси за подобряването на цифровите умения и грамотност на гражданите и следва да обърнат специално внимание на това да се гарантира, че липсата на цифрови умения не се превръща в пречка за използването на децентрализираната информационна система. Държавите членки следва да осигурят предлагането на обучение на всички засегнати специалисти в областта на правосъдието, включително прокурори, съдии и административен персонал, както и на компетентните органи, за да се гарантира ефективното използване на децентрализираната информационна система. Това обучение следва да има за цел да подобри функционирането на правосъдните системи в целия Съюз, както и зачитането на основните права и ценности, по-специално чрез създаването на условия за специалистите в областта на правосъдието да се справят ефикасно с всички предизвикателства, които биха могли да възникнат по време на производства или изслушвания, провеждани чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, поради виртуалния им характер. Държавите членки следва да бъдат насърчавани и подкрепяни от Комисията да кандидатстват за отпускане на безвъзмездни средства по съответните програми на Съюза за финансиране на дейности по обучение.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2022/850 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно компютризирана система за трансграничен електронен обмен на данни в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси (система e-CODEX) и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726 (ОВ L 150, 1.6.2022 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Директива (ЕС) 2016/2102 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор (ОВ L 327, 2.12.2016 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70).

- (13) Настоящият регламент следва да обхваща цифровизацията на комуникацията по случаи с трансгранични последици, попадащи в обхвата на определени правни актове на Съюза по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси. Тези актове следва да бъдат изброени в приложенията към настоящия регламент. Комуникацията между компетентните органи и органите и агенциите на Съюза, като Европейската прокуратура или Евроюст, когато те имат правомощия съгласно правните актове, изброени в приложение II, също следва да бъде обхваната от настоящия регламент. Когато синдиките имат правомощия съгласно националното право да приемат вземания, предявени от чуждестранен кредитор в производство по несъстоятелност съгласно Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾, те следва да се считат за компетентни органи по смисъла на настоящия регламент.
- (14) Настоящият регламент не следва да засяга нормите, уреждащи трансграничните съдебни процедури, установени с правните актове, изброени в приложения I и II, с изключение на нормите, свързани с комуникацията чрез цифрови средства, въведени с настоящия регламент. Настоящият регламент не следва да засяга националните разпоредби за определянето на орган, лице или структура, които да се занимават с някой от аспектите на проверката и подаването на заявления, документи и информация. Изискванията съгласно приложимото национално право по отношение на автентичността, точността, надеждността, достоверността и подходящата правна форма на документите или информацията не следва да бъдат засягани, освен по отношение на правилата, свързани с комуникацията чрез цифрови средства, въведени с настоящия регламент.
- (15) Въпросът дали даден случай следва да се счита за въпрос с трансгранични последици следва да се решава в съответствие с правните актове, изброени в приложения I и II. Настоящият регламент не следва да се прилага, когато в правните актове, изброени в приложения I и II, изрично се посочва, че дадена комуникационна процедура между компетентните органи следва да се урежда от националното право.
- (16) Задълженията по настоящия регламент следва да не се прилагат за устната комуникация, като например по телефона или лично.
- (17) Настоящият регламент не следва да се прилага за връчването на документи съгласно Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾, нито за събирането на доказателства съгласно Регламент (ЕС) 2020/1783 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾. В посочените регламенти вече са предвидени специфични правила относно цифровизацията на съдебното сътрудничество. Въпреки това, за да се подобри връчването по електронен път на документи, което трябва да се извърши пряко на лице, което има известен адрес за връчване в друга държава членка, с настоящия регламент следва да се въведат някои изменения в Регламент (ЕС) 2020/1784.
- (18) Когато Комисията си сътрудничи с външни участници на етапите на проектиране и изграждане на европейската точка за електронен достъп, тези участници следва да имат опит в развиването на сигурни, лесни за ползване и достъпни информационни технологии.
- (19) За да се гарантира сигурна, ефикасна, бърза, оперативно съвместима, поверителна и надеждна комуникация между държавите членки за целите на трансграничните съдебни процедури по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси, следва да се използва подходяща комуникационна технология, при условие че се спазват определени условия във връзка със сигурността, целостта и надеждността на получения документ и с идентификацията на участниците в комуникацията. Поради това за обмена на данни при трансгранични съдебни процедури следва да се създаде сигурна, ефикасна и надеждна децентрализирана информационна система. Децентрализираният характер на информационната система следва да има за цел да позволява сигурен обмен на данни между компетентните органи, без никоя институция на Съюза да участва по същество в този обмен. Децентрализираната информационна система следва също така да дава възможност за сигурен обмен на данни между държава членка и органите и агенциите на Съюза, например Евроюст, в случаите, попадащи в обхвата на правните актове, изброени в приложение II.

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 19).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) (ОВ L 405, 2.12.2020 г., стр. 40).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2020/1783 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела (събиране на доказателства) (ОВ L 405, 2.12.2020 г., стр. 1).

- (20) Децентрализираната информационна система следва да се състои от бекенд системи в държавите членки и в съответните органи и агенции на Съюза, както и от оперативно съвместими точки за достъп, чрез които тези системи се свързват посредством сигурни взаимни връзки. Точките за достъп до децентрализираната информационна система следва да се основават на e-CODEX.
- (21) За целите на настоящия регламент държавите членки следва да могат да използват разработен от Комисията софтуер (референтен софтуер за изпълнение) вместо национална информационна система. Този образец на софтуерно приложение за свързване следва да се основава на модулна конфигурация, което означава, че софтуерът се опакова и доставя отделно от компонентите на e-CODEX, необходими за свързването му с децентрализираната информационна система. Такава конфигурация следва да даде възможност на държавите членки да използват повторно или да усъвършенстват своята съществуваща национална инфраструктура за съдебна комуникация за целите на трансграничното използване. По въпроси, свързани със задълженията за издръжка, държавите членки биха могли също така да използват софтуер, разработен от Хагската конференция по международно частно право (iSupport).
- (22) Комисията следва да отговаря за създаването, развиването и поддръжката на референтен софтуер за изпълнение в съответствие с принципите за защита на данните на етапа на проектирането и по подразбиране, както и с изискванията за достъпност. Комисията следва да проектира, разработи и поддържа референтния софтуер за изпълнение в съответствие с изискванията и принципите за защита на данните, установени в регламенти (ЕС) 2018/1725 ⁽⁹⁾ и (ЕС) 2016/679 ⁽¹⁰⁾ на Европейския парламент и на Съвета и в Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹¹⁾, и по-специално принципите за защита на данните на етапа на проектирането и по подразбиране, както и за високо ниво на киберсигурност. По-специално, всяко физическо или юридическо лице, което участва в създаването, развиването или поддръжката на националните информационни системи или на референтния софтуер за изпълнение, следва да бъде обвързано от тези изисквания и принципи. Референтният софтуер за изпълнение следва също така да включва подходящи технически мерки и следва да дава възможност за организационни мерки, включително необходимия надзор, за да се гарантира равнище на сигурност и оперативна съвместимост, което е подходящо за обмена на информация в контекста на трансграничните съдебни процедури. За да се гарантира оперативна съвместимост с националните информационни системи, референтният софтуер за изпълнение следва да може да прилага цифровите процедурни стандарти по смисъла на Регламент (ЕС) 2022/850, за съответните правни актове, изброени в приложения I и II към настоящия регламент.
- (23) С цел да се осигури бърза, сигурна и ефикасна помощ на заявителите, комуникацията между компетентните органи, например съдилищата и централните органи, създадени съгласно регламенти (ЕО) № 4/2009 ⁽¹²⁾ и (ЕС) 2019/1111 ⁽¹³⁾ на Съвета, следва по правило да се осъществява чрез децентрализираната информационна система.
- (24) Предаването чрез децентрализираната информационна система може да е невъзможно поради срив в системата. Всеки срив в системата следва да бъде отстраняван възможно най-бързо от съответните органи на Съюза и от държавите членки. Предаването може също така да е практически невъзможно поради физическото или техническото естество на това, което трябва да бъде предадено, като например предаването на материални доказателства или необходимостта оригиналният документ да бъде предаден на хартиен носител, за да се оцени неговата автентичност, или поради непреодолима сила. Ситуациите, при които е налице непреодолима сила обикновено прозвучат от непредвидими и непредотвратими събития, дължащи се на външна за компетентния орган причина. Когато не се използва децентрализираната информационна система, комуникацията следва да се осъществява с най-подходящите алтернативни средства. При такива алтернативни средства следва да се изисква, наред с другото, предаването да се извършва възможно най-бързо и по сигурен начин чрез други защитени електронни средства, чрез пощенска услуга или чрез лично предаване, когато такова е възможно.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

⁽¹²⁾ Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 г. относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка (ОВ L 7, 10.1.2009 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) 2019/1111 на Съвета от 25 юни 2019 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвлечане на деца (ОВ L 178, 2.7.2019 г., стр. 1).

- (25) Децентрализираната информационна система следва да се използва по подразбиране при комуникацията между компетентните органи. Въпреки това, за целите на осигуряването на гъвкавост на съдебното сътрудничество, в определени ситуации биха могли да бъдат по-подходящи други средства за комуникация. Това би могло да бъде подходящо, когато компетентните органи се нуждаят от пряка лична комуникация, и по-специално за пряка комуникация между съдилищата съгласно регламенти (ЕС) 2015/848 и (ЕС) 2019/1111, както и за пряка комуникация между компетентни органи съгласно рамкови решения 2005/214/ПВР⁽¹⁴⁾, 2006/783/ПВР⁽¹⁵⁾, 2008/909/ПВР⁽¹⁶⁾, 2008/947/ПВР⁽¹⁷⁾, 2009/829/ПВР⁽¹⁸⁾ на Съвета, Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁹⁾ или Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁰⁾, когато комуникацията между компетентните органи би могла да се осъществява чрез всякакви средства или всякакви подходящи средства, както е предвидено в тези актове. В тези случаи компетентните органи биха могли да използват по-неформални средства за комуникация, например електронна поща.

Други средства за комуникация също биха могли да са подходящи когато комуникацията включва обработката на чувствителни данни или когато конвертирането на обемиста документация в електронен формат налага несъразмерна административна тежест на компетентния орган, който изпраща документацията. Като се има предвид, че компетентните органи работят с чувствителни данни, сигурността и надеждността на обмена на информация следва винаги да бъдат гарантирани при избора на подходящи средства за комуникация. Децентрализираната информационна система винаги следва да се счита за най-подходящото средство за обмен на формуляри, въведени съгласно правните актове, изброени в приложения I и II към настоящия регламент. Формулярите обаче могат да се обменят чрез други средства в случаите, когато компетентните органи на различни държави членки се намират на едно и също място в държава членка с цел подпомагане на изпълнението на процедури за съдебно сътрудничество съгласно правните актове, изброени в приложение II към настоящия регламент, ако това е необходимо поради спешния характер на въпроса, като например в ситуации съгласно Директива 2014/41/ЕС, когато издаващият орган подпомага изпълнението на европейска заповед за разследване в изпълняващата държава или когато компетентните органи на различни държави членки координират процедури за съдебно сътрудничество съгласно правните актове, изброени в приложение II към настоящия регламент, на присъствено заседание.

- (26) По отношение на компонентите на децентрализираната информационна система, за които в съответствие с изискванията за сигурност, установени с Регламент (ЕС) 2022/850, отговорност носи Съюзът, субектът, който управлява компонентите на системата, следва да разполага с достатъчно ресурси, за да осигури тяхното правилно функциониране.
- (27) С цел да се улесни достъпът на физическите и юридическите лица до компетентните органи по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, в настоящия регламент следва да се предвиди създаването на точка за достъп на равнището на Съюза, наричана „европейска точка за електронен достъп“, като част от децентрализираната информационна система, която следва да съдържа информация, предназначена за физическите и юридическите лица, относно правото им на правна помощ и чрез която те следва да могат да подават искове, да отправят искания, да изпращат, искат и получават относима към процедурите информация, включително цифровизирани преписки по делата или части от тях, и да комуникират с компетентните органи, или техният представител да прави това от тяхно име, в случаите, обхванати от настоящия регламент, или да им бъдат връчвани съдебни или извънсъдебни документи. Европейската точка за електронен достъп следва да бъде разположена на европейския портал за електронно правосъдие, който служи за обслужване на едно гише във връзка със съдебна информация и услуги в Съюза.

⁽¹⁴⁾ Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции (ОВ L 76, 22.3.2005 г., стр. 16).

⁽¹⁵⁾ Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета от 6 октомври 2006 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване на решения за конфискация (ОВ L 328, 24.11.2006 г., стр. 59).

⁽¹⁶⁾ Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз (ОВ L 327, 5.12.2008 г., стр. 27).

⁽¹⁷⁾ Рамково решение 2008/947/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. за прилагане на принципа на взаимното признаване към съдебни решения и решения за пробация с оглед на надзора върху пробационните мерки и алтернативните санкции (ОВ L 337, 16.12.2008 г., стр. 102).

⁽¹⁸⁾ Рамково решение 2009/829/ПВР на Съвета от 23 октомври 2009 г. за прилагане между държавите — членки на Европейския съюз, на принципа за взаимно признаване към актове за налагане на мерки за процесуална принуда като алтернатива на предварителното задържане (ОВ L 294, 11.11.2009 г., стр. 20).

⁽¹⁹⁾ Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси (ОВ L 130, 1.5.2014 г., стр. 1).

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно взаимното признаване на актове за обезпечаване и конфискация (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 1).

- (28) Прилага се правото на правна помощ или на правно подпомагане, предвидено в правото на Съюза и националното право, по-специално правото на правна помощ, установено с Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²¹⁾, регламенти (ЕО) № 4/2009 и (ЕС) 2019/1111 на Съвета и Директива 2003/8/ЕО на Съвета ⁽²²⁾. Физическите и юридическите лица следва да имат достъп до съответната информация на портала за електронно правосъдие чрез хипервръзки, намиращи се на европейската точка за електронен достъп.
- (29) В контекста на комуникацията на физически и юридически лица с компетентните органи по гражданскоправни и търговскоправни въпроси при трансгранични дела електронната комуникация следва да се използва като алтернатива на съществуващите средства за комуникация, включително националните средства, без да се засяга начинът, по който физическите или юридическите лица комуникират със своите национални органи в съответствие с националното право. При комуникацията на юридически лица с компетентните органи следва да се насърчава използването по подразбиране на електронни средства. Независимо от това, за да се гарантира, че достъпът до правосъдие чрез цифрови средства не допринася за допълнително задълбочаване на цифровото разделение, изборът на средство за комуникация между електронната комуникация, предвидена в настоящия регламент, и други средства за комуникация следва да бъде оставен на собствената преценка на съответните лица. Това е особено важно с цел съобразяване със специфичните обстоятелства на лицата, които може да не разполагат с необходимите технически средства или цифрови умения за достъп до цифрови услуги, и лицата с увреждания, тъй като държавите членки и Съюзът са се ангажирали да предприемат подходящи мерки в съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания.
- (30) С цел да се засилят електронната трансгранична комуникация и електронното трансгранично предаване на документи чрез децентрализираната информационна система, включително чрез европейската точка за електронен достъп, правната сила на документите, предавани чрез децентрализираната информационна система, не следва да бъде отхвърляна и те не следва да бъдат считани за недопустими в производството единствено на основание, че са в електронна форма. Този принцип обаче следва да не засяга преценката за правната сила или допустимостта на тези документи, които биха могли да представляват доказателства в съответствие с националното право.
- (31) С цел да се улесни устното изслушване в производствата по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси с трансгранични последици, в настоящия регламент следва да се предвиди факултативно използване на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние.
- (32) Видеоконферентната връзка или друга технология за комуникация от разстояние следва да позволяват на компетентния орган да установи самоличността на лицата, които ще бъдат изслушвани, и следва да дават възможност за зрителна, звукова и устна комуникация по време на изслушването. Телефонното обаждане само по себе си не следва да се счита за подходяща технология за комуникация от разстояние при устни изслушвания. Използваната технология следва да отговаря на приложимите стандарти за защита на личните данни, на поверителността на комуникациите и на сигурността на данните, независимо от вида на изслушването, за което се използва.
- (33) Изслушване, проведено чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, не следва да бъде отказвано единствено поради липсата на национални правила, уреждащи използването на технология за комуникация от разстояние. В такъв случай следва да се прилагат *mutatis mutandis* най-подходящите правила, приложими съгласно националното право, като правилата за събирането на доказателства.
- (34) Правото на устен превод не следва да бъде засегнато от настоящия регламент, а видеоконферентните връзки или друга технология за комуникация от разстояние, използвани в производства по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси, следва да дават възможност за използването на устен превод.
- (35) С цел да се улесни устното изслушване в производствата по гражданскоправни и търговскоправни въпроси с трансгранични последици, в настоящия регламент следва да се предвижда факултативно използване на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние за участие на страните или на техните представители в такива изслушвания, в зависимост от наличието на съответната технология, възможността страните да представят становище относно използването на такава технология и целесъобразността на използването на такава технология с оглед на конкретните обстоятелства по случая. Настоящият регламент не следва да възпрепятства нито лицата, подпомагащи дадена страна, нито прокурорите, явяващи се по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, да участват в изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние в съответствие с приложимото национално право.

⁽²¹⁾ Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 107).

⁽²²⁾ Директива 2003/8/ЕО на Съвета от 27 януари 2003 г. за подобряване на достъпа до правосъдие при трансгранични спорове чрез установяването на минимални общи правила за правната помощ при такива спорове (ОВ L 26, 31.1.2003 г., стр. 41).

- (36) Процедурата за инициране и провеждане на изслушвания чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние следва да се урежда, по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, от правото на държавата членка, в която се провежда производството. Когато записването на изслушванията е регламентирано в националното право на държавата членка, провеждаща изслушването по гражданскоправни или търговскоправни въпроси, страните следва да бъдат информирани за въпросните разпоредби и, когато това е предвидено, за възможността да възразят срещу записването.
- (37) Когато решава дали да позволи на страните и на техните представители да участват в изслушване по гражданскоправни и търговскоправни въпроси чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, компетентният орган следва да избере подходящ метод за проучване на становищата на страните в съответствие с националното процесуално право.
- (38) Когато компетентен орган в производство по гражданскоправни или търговскоправни въпроси реши да позволи на поне една от страните или на други лица да участват в изслушване чрез видеоконферентна връзка, той следва да гарантира, че тези лица имат достъп до изслушването чрез видеоконферентна връзка. По-специално компетентният орган следва да изпрати на тези лица хипервръзка, за да могат да участват във видеоконференцията, и да им предостави техническа помощ. Например компетентният орган следва да предостави инструкции за софтуера, който ще се използва, и при необходимост да организира изпробване на техниката преди изслушването. Компетентният орган следва да вземе предвид специфичните нужди на хората с увреждания.
- (39) Когато дете участва в производство по гражданскоправни или търговскоправни въпроси, по-специално като страна, съгласно националното право, детето следва да може да участва в изслушването чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, предвидена в настоящия регламент, като се вземат предвид процесуалните права на детето. От друга страна, когато детето участва в производството с цел събиране на доказателства по гражданскоправни или търговскоправни въпроси, например когато то трябва да бъде изслушано като свидетел, детето би могло да бъде изслушано и чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние в съответствие с Регламент (ЕС) 2020/1783.
- (40) Когато компетентен орган поиска участието на дадено лице с цел събиране на доказателства по гражданскоправни или търговскоправни въпроси, участието на това лице в изслушването чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние следва да се урежда от Регламент (ЕС) 2020/1783.
- (41) Настоящият регламент не следва да се прилага по отношение на използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, когато това използване вече е предвидено в правните актове, изброени в приложение I, или по въпроси, които нямат трансгранични последици. Освен това настоящият регламент не следва да се прилага по отношение на използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние в нотариални удостоверителни производства.
- (42) По наказателноправни въпроси процедурата за инициране и провеждане на изслушвания чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние следва да се урежда от правото на държавата членка, която провежда изслушването. За държава членка, която провежда изслушването чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, се счита държавата членка, която е поискала използването на видеоконферентна връзка или на друга технология за комуникация от разстояние.
- (43) Правилата, установени в настоящия регламент, относно използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние за изслушвания в рамките на процедури за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси следва да не се прилагат за изслушвания чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние за целите на събирането на доказателства или провеждането на съдебен процес, което би могло да доведе до решение относно вината или невинността на заподозряно или обвиняемо лице. Настоящият регламент следва да не засяга прилагането на Директива 2014/41/ЕС, Конвенцията за взаимопомощ по наказателноправни въпроси между държавите — членки на Европейския съюз, и Рамково решение 2002/465/ПВР на Съвета ⁽²³⁾.

⁽²³⁾ Рамково решение 2002/465/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно съвместните екипи за разследване (ОВ L 162, 20.6.2002 г., стр. 1).

- (44) С цел да се гарантират правото на справедлив съдебен процес и правата на защита, заподозряното, обвиняемото или осъденото лице, или засегнатото лице, по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/1805, което не е заподозряно, обвиняемо или осъдено лице, следва да даде съгласието си за използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние за изслушване в рамките на процедури за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси. Компетентният орган следва да може да се отклонява от изискването да иска съгласието на заподозряното, обвиняемото или осъденото или засегнатото лице само при изключителни обстоятелства, при които такова отклонение е надлежно обосновано от сериозни заплахи за обществената сигурност и общественото здраве, за които е доказано, че са действителни и настоящи или предвидими. Използването на изключение по отношение на искането на съгласие за видеоконферентна връзка следва да бъде ограничено до необходимото и следва да спазва изцяло Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“). Когато не бъде поискано съгласие, заподозряното, обвиняемото, осъденото или засегнатото лице следва да има възможност да обжалва в съответствие с националното право и при пълно спазване на Хартата.
- (45) Когато правата на заподозряно, обвиняемо или осъдено лице са нарушени в контекста на изслушване, проведено чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, достъпът до ефективни правни средства за защита следва да бъде гарантиран в съответствие с член 47 от Хартата. Достъпът до ефективни правни средства за защита следва да бъде гарантиран и на засегнатите лица, които не са заподозрени, обвиняеми или осъдени лица в контекста на изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние в производствата по Регламент (ЕС) 2018/1805.
- (46) Компетентните органи, отговарящи за изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние по наказателноправни въпроси, следва да гарантират, че комуникацията между заподозряното, обвиняемото или осъденото лице, или засегнатото лице в производствата по Регламент (ЕС) 2018/1805, и неговия адвокат, както непосредствено преди, така и по време на изслушването, е поверителна в съответствие с приложимото национално право.
- (47) Когато се организира изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние по наказателноправни въпроси, компетентният орган, който получава искането да организира такова изслушване (наричан по-нататък „получилият искането компетентен орган“), следва да гарантира, че заподозряното, обвиняемото или осъденото лице, или засегнатото лице по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/1805, включително лицата с увреждания, имат достъп до необходимата инфраструктура за използване на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние. Това следва да включва отговорност за осигуряване на достъп, например до помещенията, в които ще се проведе изслушването, и до наличното техническо оборудване. Когато в помещенията на получилия искането компетентен орган не е налично техническо оборудване, този орган следва да може да предприеме практически мерки, като организира изслушването в помещенията на друг орган за целите на провеждането му чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, ако е възможно, в съответствие с националните процедури.
- (48) С Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁴⁾ се установява обща регулаторна рамка на Съюза за признаване на средствата за електронна идентификация и електронните удостоверителни услуги (наричани по-нататък „удостоверителните услуги на системата e-IDAS“), по-специално електронни подписи, електронни печати, времеви печати, услуги по електронно доставяне и удостоверяване автентичността на уебсайтове, които се признават в трансграничен мащаб като имащи същия правен статут като техните физически еквиваленти. Поради това с настоящия регламент следва да се урежда използването на удостоверителните услуги на системата e-IDAS за целите на цифровата комуникация.
- (49) Когато за документ, предаден като част от електронна комуникация съгласно настоящия регламент, се изисква печат или подпис, компетентните органи следва да използват квалифициран електронен печат или квалифициран електронен подпис по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014, а физическите или юридическите лица следва да използват квалифициран електронен подпис или електронна идентификация. Настоящият регламент обаче не следва да засяга формалните изисквания, приложими към документите, представени в подкрепа на искане, които биха могли да бъдат цифрови оригинали или заверени копия. Освен това настоящият регламент следва да не засяга националното право по отношение на конвертирането на документи и изискванията по отношение на автентичността, точността, надеждността, достоверността и подходящата правна форма на документите или информацията, освен по отношение на условията, свързани с комуникацията чрез цифрови средства, въведени с настоящия регламент.

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

- (50) С цел улесняване на заплащането на такси по случаи с трансгранични последици, попадащи в обхвата на правните актове на Съюза по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, изброени в приложение I, техническите средства за електронно заплащане на такси следва да бъдат в съответствие с приложимите правила за достъпност. Използването на методи на плащане, които са широко достъпни в целия Съюз, като кредитни карти, дебитни карти, електронен портфейл и банкови преводи, следва да бъде възможно в онлайн среда и достъпно чрез европейската точка за електронен достъп.
- (51) С цел да се гарантира пълното постигане на целите на настоящия регламент и за да се съгласуват съществуващите правни актове на Съюза по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси с настоящия регламент, е необходимо с настоящия регламент да се въведат изменения в следните правни актове: регламенти (ЕО) № 805/2004 ⁽²⁵⁾, (ЕО) № 1896/2006 ⁽²⁶⁾, (ЕО) № 861/2007 ⁽²⁷⁾, (ЕС) № 606/2013 ⁽²⁸⁾, (ЕС) № 655/2014 ⁽²⁹⁾, (ЕС) 2015/848 и (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета. Целта на тези изменения е да се гарантира, че комуникацията се осъществява в съответствие с правилата и принципите, установени в настоящия регламент. Измененията на директиви и рамкови решения по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси са извършени с Директива (ЕС) 2023/2843 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁰⁾.
- (52) В съответствие с точки 22 и 23 от Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽³¹⁾ Комисията следва да извърши оценка на настоящия регламент въз основа на информацията, събрана чрез специфични мерки за наблюдение, включително количествени и качествени оценки за всеки от правните актове, изброени в приложения I и II към настоящия регламент, за да оцени реалното въздействие на настоящия регламент по места, и по-специално да анализира въздействието на цифровизацията на трансграничното съдебно сътрудничество върху ефикасността и ефективността, както и необходимостта от последващи действия.
- (53) Референтният софтуер за изпълнение, разработен от Комисията като бекенд система, следва програмирано да събира начин данните, необходими за целите на наблюдението, като тези данни следва да бъдат предавани на Комисията. Когато държавите членки изберат да използват национална информационна система вместо референтния софтуер за изпълнение, разработен от Комисията, посочената система би могла да бъде оборудвана да събира програмирано такива данни и в такъв случай тези данни следва да бъдат предавани на Комисията. Конекторът на e-CODEX би могъл да бъде оборудван и с функция, позволяваща извличане на съответните статистически данни.
- (54) Когато данните относно броя на изслушванията, при които е била използвана видеоконферентна връзка, не могат да бъдат събирани автоматично, и с цел да се ограничи допълнителната административна тежест по събирането на данни, всяка държава членка следва да определи поне един съд или компетентен орган с цел създаване на извадка за наблюдение. На определения съд или компетентен орган следва да бъде възложена задачата да събира и да предоставя на Комисията такива данни за своите собствени изслушвания, които следва да послужат за изготвяне на приблизителна оценка на обема от данни, необходими за оценката на настоящия регламент за дадена държава членка. Определеният съд или компетентен орган следва да бъде компетентен да провежда изслушвания чрез видеоконферентна връзка в съответствие с настоящия регламент. В области, в които органи, различни от съдилища или прокурори, например нотариуси, се считат за компетентни органи по смисъла на настоящия регламент, определената извадка за наблюдение следва също така да бъде представителна за изпълнението на настоящия регламент от такива органи.

⁽²⁵⁾ Регламент (ЕО) № 805/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 15).

⁽²⁶⁾ Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за създаване на процедура за европейска заповед за плащане (ОВ L 399, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽²⁷⁾ Регламент (ЕО) № 861/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес (ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 1).

⁽²⁸⁾ Регламент (ЕС) № 606/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела (ОВ L 181, 29.6.2013 г., стр. 4).

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС) № 655/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на процедура за европейска заповед за запор на банкови сметки с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела (ОВ L 189, 27.6.2014 г., стр. 59).

⁽³⁰⁾ Директива (ЕС) 2023/2843 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. за изменение на директиви 2011/99/ЕС и 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, на Директива 2003/8/ЕО на Съвета и на рамкови решения 2002/584/ПВР, 2003/577/ПВР, 2005/214/ПВР, 2006/783/ПВР, 2008/909/ПВР, 2008/947/ПВР, 2009/829/ПВР и 2009/948/ПВР на Съвета по отношение на цифровизацията на съдебното сътрудничество (ОВ L, 2023/2843, 27.12.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2843/oj>).

⁽³¹⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (55) Прилагането на настоящия регламент не засяга разделението на властите и независимостта на съдебната власт в държавите членки, както и процесуалните права, залегнали в Хартата и в правото на Съюза, например в директивите за процесуалните права, а именно директиви 2010/64/ЕС⁽³²⁾, 2012/13/ЕС⁽³³⁾, 2013/48/ЕС⁽³⁴⁾, (ЕС) 2016/343⁽³⁵⁾, (ЕС) 2016/800⁽³⁶⁾ и (ЕС) 2016/1919⁽³⁷⁾ на Европейския парламент и на Съвета, и по-специално правото на устен превод, правото на достъп до адвокат, правото на достъп до преписката по делото, правото на правна помощ и правото на присъствие на съдебния процес.
- (56) Регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725 и Директива (ЕС) 2016/680 се прилагат за обработването на лични данни, което се осъществява в децентрализираната информационна система. За да се изясни отговорността за обработването на лични данни, изпратени или получени чрез децентрализираната информационна система, в настоящия регламент следва да се посочи кой трябва да се счита за администратор на личните данни. За целта следва да се счита, че всеки изпращач или получаващ субект е определил поотделно целта и средствата за обработването на личните данни.
- (57) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент във връзка със създаването на децентрализираната информационна система, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁸⁾. Актовете за изпълнение следва да позволят на държавите членки да адаптират съответните си национални информационни системи за целите на свързване към децентрализираната информационна система.
- (58) Доколкото целите на настоящия регламент, и по-специално хармонизирана цифровизация на трансграничното съдебно сътрудничество, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, действащи самостоятелно, поради, наред с другото, невъзможността да се гарантира оперативната съвместимост на информационните системи на държавите членки и на органите и агенциите на Съюза, а благодарение на координираните действия на Съюза могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (59) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (60) В съответствие с членове 1 и 2 и член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (61) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и представи своите официални коментари на 25 януари 2022 г.,

⁽³²⁾ Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 26.10.2010 г., стр. 1).

⁽³³⁾ Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство (ОВ L 142, 1.6.2012 г., стр. 1).

⁽³⁴⁾ Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 1).

⁽³⁵⁾ Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ L 65, 11.3.2016 г., стр. 1).

⁽³⁶⁾ Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1).

⁽³⁷⁾ Директива (ЕС) 2016/1919 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно правната помощ за заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство и за искани за предаване лица в рамките на производството по европейска заповед за арест (ОВ L 297, 4.11.2016 г., стр. 1).

⁽³⁸⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се установява единна правна рамка за използването на електронна комуникация между компетентните органи при процедурите за съдебно сътрудничество по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за използването на електронна комуникация между физическите или юридическите лица и компетентните органи при съдебни процедури по гражданскоправни и търговскоправни въпроси.

Освен това с него се установяват правила относно:

- а) използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние за цели, различни от събирането на доказателства по Регламент (ЕС) 2020/1783;
- б) прилагането на електронни подписи и електронни печати;
- в) правната сила на електронните документи;
- г) електронното заплащане на такси.

2. Настоящият регламент се прилага за електронната комуникация при процедурите за съдебно сътрудничество по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси, както е предвидено в членове 3 и 4, и за изслушвания чрез видеоконферентна връзка или други средства за комуникация от разстояние по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси, както е предвидено в членове 5 и 6.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „компетентен орган“ означава съд, прокуратура, централен орган и други компетентни органи, за които има определения, съдържащи се в правните актове, изброени в приложения I и II, или които са определени или за които се изисква нотификация в съответствие с въпросните правни актове, както и органи и агенции на Съюза, които участват в процедури за съдебно сътрудничество в съответствие с правните актове, изброени в приложение II; за целите на член 5 „компетентен орган“ означава също всеки съд или друг орган, компетентен съгласно правото на Съюза или националното право да провежда изслушвания чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние по гражданскоправни и търговскоправни въпроси; за целите на член 6 „компетентен орган“ означава също всеки съд или друг орган, който участва в процедурите, предвидени в правните актове, изброени в приложение II;
- 2) „електронна комуникация“ означава цифровият обмен на информация по интернет или по друга мрежа за електронна комуникация;
- 3) „децентрализирана информационна система“ означава мрежа от информационни системи и оперативни съвместими точки за достъп, за чието действие и управление всяка държава членка, орган или агенция на Съюза носят отделна отговорност, и която осигурява възможност за сигурен и надежден трансграничен обмен на информация;
- 4) „европейска точка за електронен достъп“ означава портал, който е достъпен за физически и юридически лица или за техните представители в целия Съюз и е свързан с оперативна съвместима точка за достъп в контекста на децентрализираната информационна система;
- 5) „такси“ означава плащанията, налагани от компетентните органи в контекста на производствата съгласно правните актове, изброени в приложение I;
- 6) „видеоконферентна връзка“ означава технология за аудио-визуално предаване, която позволява двупосочно и едновременно предаване на образ и звук, като по този начин дава възможност за зрителино, звуково и устно взаимодействие.

ГЛАВА II

КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ

Член 3

Средства за комуникация между компетентните органи

1. Комуникацията съгласно правните актове, изброени в приложение I, между компетентните органи на отделните държави членки и съгласно правните актове, изброени в приложение II, между компетентните органи на отделните държави членки и между национален компетентен орган и орган или агенция на Съюза, включително обменът на формуляри, установени в тези актове, се осъществяват чрез сигурна, ефикасна и надеждна децентрализирана информационна система.

2. Комуникацията може обаче да се извършва от компетентните органи чрез алтернативни средства, когато електронната комуникация в съответствие с параграф 1 не е възможна поради:

- а) срив в децентрализираната информационна система,
- б) физическото или техническото естество на предавания материал, или
- в) непреодолима сила.

За целите на първа алинея компетентните органи гарантират, че използваните алтернативни средства за комуникация са най-бързите и най-подходящи и че осигуряват сигурен и надежден обмен на информация.

3. В допълнение към изключенията, посочени в параграф 2, когато в дадена ситуация не е подходящо да се използва децентрализираната информационна система, могат да се използват всякакви други средства за комуникация. Компетентните органи гарантират, че обменът на информация съгласно настоящия параграф се извършва по сигурен и надежден начин.

4. Параграф 3 не се прилага за обмена на формуляри, предвидени в правните актове, изброени в приложения I и II.

В случаите, когато компетентните органи на различни държави членки се намират на едно и също място в държава членка с цел подпомагане на изпълнението на процедури за съдебно сътрудничество съгласно правните актове, изброени в приложение II, те могат да обменят формулярите чрез други подходящи средства, ако това е необходимо поради спешния характер на въпроса. Компетентните органи гарантират, че обменът на формулярите, посочени в настоящата алинея, се извършва по сигурен и надежден начин.

5. Настоящият член не засяга приложимите процесуални разпоредби на правото на Съюза и националното право относно допустимостта на документите, с изключение на изискванията, свързани със средствата за комуникация.

6. Всяка държава членка може да реши да използва децентрализираната информационна система за комуникация между своите национални органи в случаи, попадащи в обхвата на правните актове, изброени в приложение I или II.

7. Органите или агенциите на Съюза могат да решават да използват децентрализираната информационна система за комуникация в рамките на съответния орган или агенция в случаите, попадащи в обхвата на правните актове, изброени в приложение II.

ГЛАВА III

КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ФИЗИЧЕСКИ ИЛИ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА И КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ ПО ГРАЖДАНСКОПРАВНИ И ТЪРГОВСКОПРАВНИ ВЪПРОСИ

Член 4

Европейска точка за електронен достъп

1. На европейския портал за електронно правосъдие се създава европейска точка за електронен достъп.
2. Европейската точка за електронен достъп може да се използва за електронна комуникация между физическите или юридическите лица или техни представители и компетентните органи в следните случаи:
 - а) процедурите, предвидени в регламенти (ЕО) № 1896/2006, (ЕО) № 861/2007 и (ЕС) № 655/2014;
 - б) процедурите, предвидени в Регламент (ЕО) № 805/2004;
 - в) производствата за признаване, декларация за изпълняемост или отказ на признаване, предвидени в регламенти (ЕС) № 650/2012, (ЕС) № 1215/2012 ⁽³⁹⁾ и (ЕС) № 606/2013 на Европейския парламент и на Съвета и регламенти (ЕО) № 4/2009, (ЕС) 2016/1103 ⁽⁴⁰⁾, (ЕС) 2016/1104 ⁽⁴¹⁾ и (ЕС) 2019/1111 на Съвета;
 - г) процедури, свързани с издаването, коригирането и оттеглянето на:
 - i) извлеченията, предвидени в Регламент (ЕО) № 4/2009,
 - ii) европейското удостоверение за наследство и свидетелствата, предвидени в Регламент (ЕС) № 650/2012,
 - iii) удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) № 1215/2012,
 - iv) удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) № 606/2013,
 - v) свидетелствата, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/1103,
 - vi) свидетелствата, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/1104,
 - vii) удостоверенията, предвидени в Регламент (ЕС) 2019/1111;
 - д) предявяване на вземане от чуждестранен кредитор в производство по несъстоятелност съгласно член 53 от Регламент (ЕС) 2015/848;
 - е) комуникация между физически или юридически лица или техни представители с централните органи съгласно Регламент (ЕО) № 4/2009 и Регламент (ЕС) 2019/1111 или с компетентните органи съгласно глава IV от Директива 2003/8/ЕО.
3. Комисията отговаря за техническото управление, развиването, достъпността, поддръжката, сигурността и техническата помощ за ползвателите на европейската точка за електронен достъп. Комисията предоставя безплатна техническа помощ на ползвателите.
4. Европейската точка за електронен достъп съдържа информация за физическите и юридическите лица относно правото им на правна помощ, включително по трансгранични производства. Тя също така дава възможност на техните представители да действат от тяхно име. В случаите, посочени в параграф 2, европейската точка за електронен достъп позволява на физическите и юридическите лица или на техните представители да подават искове, да отправят искания, да изпращат и да получават относима към процедурите информация и да комуникират с компетентните органи или да им бъдат връчвани съдебни или извънсъдебни документи.

⁽³⁹⁾ Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1).

⁽⁴⁰⁾ Регламент (ЕС) 2016/1103 на Съвета от 24 юни 2016 г. за изпълнение на засиленото сътрудничество в областта на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения по въпроси, свързани с имуществения режим между съпрузи (ОВ L 183, 8.7.2016 г., стр. 1).

⁽⁴¹⁾ Регламент (ЕС) 2016/1104 на Съвета от 24 юни 2016 г. за изпълнение на засиленото сътрудничество в областта на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства (ОВ L 183, 8.7.2016 г., стр. 30).

Комуникацията чрез европейската точка за електронен достъп отговаря на изискванията на правото на Съюза и на националното право на съответната държава членка, по-специално по отношение на формата, езика и представителството.

5. Компетентните органи приемат комуникацията чрез европейската точка за електронен достъп в случаите, посочени в параграф 2.

6. Ако физическо или юридическо лице или негов представител е дало предварително изрично съгласие за използването на европейската точка за електронен достъп като средство за комуникация или метод за връчване, в посочените в параграф 2 случаи компетентните органи комуникират с това физическо и юридическо лице или неговия представител като използват посочената точка за достъп и могат да им връчват документи чрез нея. Всяко съгласие се отнася конкретно за процедурата, за която е дадено, и се дава отделно за целите на комуникацията и връчването на документи. Когато физическо или юридическо лице възнамерява да използва европейската точка за електронен достъп по своя собствена инициатива за комуникация по производства, то трябва да може да изрази съгласието си в това първоначално съобщение.

7. Европейската точка за електронен достъп трябва да гарантира, че потребителите са идентифицирани.

ГЛАВА IV

ИЗЛУШВАНЕ ЧРЕЗ ВИДЕОКОНФЕРЕНТНА ВРЪЗКА ИЛИ ДРУГА ТЕХНОЛОГИЯ ЗА КОМУНИКАЦИЯ ОТ РАЗСТОЯНИЕ

Член 5

Участие в изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние по гражданскоправни и търговскоправни въпроси

1. Без да се засягат специалните разпоредби, с които се урежда използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние в рамките на производства по регламенти (ЕО) № 861/2007, (ЕО) № 655/2014 и (ЕС) 2020/1783, и по искане на страна или на неин представител, или, когато е предвидено съгласно националното право, по собствена инициатива, в производства по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, когато една от страните или нейният представител се намира в друга държава членка, компетентният орган взема решение относно участието на страните и на техните представители в изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, въз основа на:

- а) наличността на такава технология;
- б) становището на страните по производството относно използването на такава технология; и
- в) целесъобразността на използването на такава технология с оглед на конкретните обстоятелства по случая.

2. Компетентният орган, който провежда изслушването, гарантира, че страните и техните представители, включително лицата с увреждания, имат достъп до видеоконферентната връзка за изслушването.

3. Когато в националното право на държава членка, в която се провежда производството, се предвижда записване на изслушванията, същите правила се прилагат и за изслушванията, провеждани чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние. Държавата членка, в която се провежда производството, предприема подходящи мерки в съответствие с националното право, за да гарантира, че тези записи се правят и се съхраняват по сигурен начин и не се разпространяват публично.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, процедурата за изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние следва да се урежда от националното право на държавата членка, която провежда изслушването.

Член 6

Изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние по наказателноправни въпроси

1. Настоящият член се прилага при производства съгласно следните правни актове:
 - а) Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета ⁽⁴²⁾, и по-специално член 18, параграф 1, буква а) от него;
 - б) Рамково решение 2008/909/ПВР, и по-специално член 6, параграф 3 от него;
 - в) Рамково решение 2008/947/ПВР, и по-специално член 17, параграф 4 от него;
 - г) Рамково решение 2009/829/ПВР, и по-специално член 19, параграф 4 от него;
 - д) Директива 2011/99/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴³⁾, и по-специално член 6, параграф 4 от нея;
 - е) Регламент (ЕС) 2018/1805, и по-специално член 33, параграф 1 от него.
 2. Когато компетентният орган на държава членка поиска (наричан по-нататък „отправил искането компетентен орган“) изслушването на заподозряно лице, или на обвиняемо или осъдено лице, или на засегнато лице по смисъла на член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2018/1805, различно от заподозряно лице, или обвиняемо или осъдено лице, което се намира в друга държава членка, в производство по правните актове, изброени в параграф 1 от настоящия член, компетентният орган (наричан по-нататък „получилият искането компетентен орган“) на тази друга държава членка разрешава на тези лица да участват в изслушването чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, при условие че:
 - а) използването на такава технология е оправдано с оглед на конкретните обстоятелства по случая; и
 - б) заподозряното лице, обвиняемото или осъденото лице, или засегнатото лице е дало съгласие за използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние за това изслушване в съответствие с изискванията, посочени във втора, трета и четвърта алинея от настоящия параграф.
- Преди да даде съгласие за използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, заподозряното или обвиняемото лице има възможността да поиска съвет от адвокат в съответствие с Директива 2013/48/ЕС. Преди даването на съгласие компетентните органи предоставят на лицето, което трябва да бъде изслушано, информация относно процедурата за провеждане на изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, както и относно процесуалните му права, включително правото на устен превод и правото на достъп до адвокат.
- Съгласието се дава доброволно и недвусмислено, а отправилният искането компетентен орган проверява това съгласие преди началото на изслушването. Проверката на съгласието се записва в протокола от изслушването в съответствие с националното право на отправилата искането държава членка.
- Без да се засягат принципът на справедлив съдебен процес и правото на правни средства за защита съгласно националното процесуално право, компетентният орган може да реши да не иска съгласието на лицата, посочени в първа алинея, буква б) от настоящия параграф, когато личното участие в изслушване представлява сериозна заплаха за обществената сигурност или общественото здраве, за която е доказано, че е действителна и настояща или предвидима.
3. Получилият искането компетентен орган гарантира, че лицата, посочени в параграф 2, включително лицата с увреждания, имат достъп до необходимата инфраструктура за използване на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние.
 4. Настоящият член не засяга другите правни актове на Съюза, в които се предвижда използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние по наказателноправни въпроси.
 5. Поверителният характер на комуникацията между заподозряно лице, обвиняемо или осъдено лице, или засегнато лице и техния адвокат преди и по време на изслушването чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние се гарантира в съответствие с приложимото национално право.

⁽⁴²⁾ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 18.7.2002 г., стр. 1).

⁽⁴³⁾ Директива 2011/99/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно европейската заповед за защита (ОВ L 338, 21.12.2011 г., стр. 2).

6. Преди изслушването на дете чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние носителите на родителска отговорност по смисъла на член 3, точка 2 от Директива (ЕС) 2016/800 или друго подходящо пълнолетно лице съгласно член 5, параграф 2 от посочената директива се информират незабавно. При вземането на решение дали да бъде изслушано дете чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние компетентният орган взема предвид висшия интерес на детето.

7. Когато в националното право на държава членка се предвижда изслушванията по вътрешни дела да бъдат записвани, същите правила се прилагат по отношение на изслушванията, провеждани чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние по трансгранични дела. Отправилата искането държава членка предприема подходящи мерки в съответствие с националното право, за да гарантира, че тези записи се правят и се съхраняват по сигурен начин и не се разпространяват публично.

8. В случай на нарушение на изискванията или гаранциите, предвидени в настоящия член, заподозряното лице, обвиняемото или осъденото лице, или засегнатото лице има право да търси ефективна правна защита в съответствие с националното право и при пълно спазване на Хартата.

9. Без да се засягат параграфи 1—8, процедурата за провеждане на изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние се урежда от националното право на отправилата искането държава членка. Компетентният орган, отправил искането, и компетентният орган, получил искането, постигат съгласие относно практическите мерки за изслушването.

ГЛАВА V

УДОСТОВЕРИТЕЛНИ УСЛУГИ, ПРАВНО ДЕЙСТВИЕ НА ЕЛЕКТРОННИТЕ ДОКУМЕНТИ И ЕЛЕКТРОННО ЗАПЛАЩАНЕ НА ТАКСИ

Член 7

Електронни подписи и електронни печати

1. Общата правна рамка относно използването на удостоверителни услуги, уредена в Регламент (ЕС) № 910/2014, се прилага за електронната комуникация по настоящия регламент.
2. Когато за документ, предаден като част от електронна комуникация, посочена в член 3, параграф 1 от настоящия регламент, се изисква печат или подпис в съответствие с правните актове, изброени в приложения I и II от настоящия регламент, документът съдържа квалифициран електронен печат или квалифициран електронен подпис по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014.
3. Когато за документ, предаден като част от електронна комуникация в случаите, посочени в член 4, параграф 2 от настоящия регламент, се изисква подпис на лицето, предаващо документа, въпросното лице изпълнява това изискване посредством:
 - а) електронна идентификация с ниво на осигуреност „високо“, както е описано в член 8, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 910/2014; или
 - б) квалифициран електронен подпис по смисъла на член 3, точка 12 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

Член 8

Правно действие на електронните документи

Правната сила на документи, предавани като част от електронна комуникация, не може да бъде оспорвана и те не могат да бъдат считани за недопустими в контекста на трансграничните съдебни процедури по правните актове, изброени в приложения I и II, единствено на основание, че са в електронна форма.

Член 9

Електронно заплащане на такси

1. Държавите членки осигуряват възможността за електронно заплащане на такси, включително от държави членки, различни от тези, в които се намира компетентният орган.
2. Техническите средства за електронното заплащане на такси трябва да са в съответствие с приложимите правила за достъпност. Когато наличните средства за електронно заплащане на такси позволяват това, тези средства са достъпни чрез европейската точка за електронен достъп.

ГЛАВА VI

ПРОЦЕСУАЛНИ РАЗПОРЕДБИ И ОЦЕНКА

Член 10

Приемане от Комисията на актове за изпълнение

1. Комисията приема актове за изпълнение относно децентрализираната информационна система, посочена в член 3, параграф 1 от настоящия регламент, и европейската точка за електронен достъп, посочена в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, в които установява следното:

- а) техническите спецификации за методите за комуникация чрез електронни средства за целите на децентрализираната информационна система;
- б) техническите спецификации за протоколите за комуникация;
- в) целите, свързани със сигурността на информацията, и съответните технически мерки, с които се гарантират минимални стандарти за сигурност на информацията и високо ниво на киберсигурност при обработването и съобщаването на информация в рамките на децентрализираната информационна система;
- г) целите за минимална наличност и евентуалните свързани с тях технически изисквания за услугите, предоставяни от децентрализираната информационна система;
- д) цифровите процедурни стандарти по смисъла на член 3, точка 9 от Регламент (ЕС) 2022/850;
- е) график за изпълнение, в който се определят, наред с другото, датите на наличност на референтния софтуер за изпълнение, посочен в член 12 от настоящия регламент, неговото инсталиране от компетентните органи и когато е приложимо, осъществяването на адаптирането на националните информационни системи, необходимо за гарантиране на спазването на изискванията, посочени в букви а)—д) от настоящия параграф; и
- ж) техническите спецификации за европейската точка за електронен достъп, включително средствата, използвани за електронната идентификация на потребителя на ниво на осигуреност „високо“, както е описано в член 8, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 910/2014, и срока на съхранение на информацията и документите.

2. Актовете за изпълнение, посочени в параграф 1 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 15, параграф 2.

3. Актовете за изпълнение, посочени в параграф 1 от настоящия член, се приемат до:

- а) 17 януари 2026 г. за правните актове, изброени в точки 3 и 4 от приложение I, и правните актове, изброени в точки 1, 10 и 11 от приложение II;
- б) 17 януари 2027 г. за правните актове, изброени в точки 1, 8, 9 и 10 от приложение I, и правните актове, изброени в точки 5 и 9 от приложение II;
- в) 17 януари 2028 г. за правните актове, изброени в точки 6, 11 и 12 от приложение I, и правните актове, изброени в точки 2, 3, 4 и 8 от приложение II; и
- г) 17 януари 2029 г. за правните актове, изброени в точки 2, 5, 7 и 13 от приложение I, и правните актове, изброени в точки 6 и 7 от приложение II.

Член 11

Обучение

1. Държавите членки гарантират, че на съответните специалисти в областта на правосъдието и на компетентните органи се предлага необходимото обучение за ефикасното използване на децентрализираната информационна система и за подходящото използване на видеоконферентната връзка и други технологии за комуникация от разстояние. Без да се засягат независимостта на съдебната власт и различията в организацията на съдебната власт в Съюза и при надлежно зачитане на независимостта на юридическата професия, държавите членки насърчават това обучение за съдии, прокурори и други специалисти в областта на правосъдието.

2. Комисията гарантира, че обучението на специалистите в областта на правосъдието по отношение на ефикасното използване на децентрализираната информационна система е сред приоритетите за обучение, подкрепяни от съответните финансови програми на Съюза.

3. Държавите членки насърчават органите да обменят най-добри практики по отношение на видеоконферентната връзка с цел намаляване на разходите и повишаване на ефикасността.
4. Комисията информира държавите членки за възможността да кандидатстват за отпускане на безвъзмездни средства по съответните финансови програми на Съюза с цел подкрепа на дейностите, посочени в параграфи 1 и 3.

Член 12

Референтен софтуер за изпълнение

1. Комисията отговаря за създаването, достъпността, развиването и поддръжката на референтен софтуер за изпълнение, който държавите членки могат да прилагат като бекенд система вместо национална информационна система. Създаването, развиването и поддръжката на референтния софтуер за изпълнение се финансират от общия бюджет на Съюза.
2. Комисията безплатно осигурява, поддържа и оказва подкрепа по отношение на референтния софтуер за изпълнение.
3. Референтният софтуер за изпълнение предлага общ интерфейс за комуникация с други национални информационни системи.

Член 13

Разходи за децентрализираната информационна система, за европейската точка за електронен достъп и за националните информационни системи

1. Всяка държава членка или субект, управляващ разрешена точка за достъп до e-CODEX по смисъла на член 3, точка 4 от Регламент (ЕС) 2022/850, поема разходите за инсталацията, експлоатацията и поддръжката на точките за достъп до децентрализираната информационна система, за които отговаря.
2. Всяка държава членка или субект, управляващ разрешена точка за достъп до e-CODEX по смисъла на член 3, точка 4 от Регламент (ЕС) 2022/850, поема разходите за създаването и адаптирането на съответните си национални или, когато е приложимо, други информационни системи с цел осигуряване на оперативната им съвместимост с точките за достъп, и поема разходите за управлението, експлоатацията и поддръжката на тези системи.
3. Комисията информира държавите членки за възможността да кандидатстват за безвъзмездни средства по съответните финансови програми на Съюза с цел подкрепа на дейностите, посочени в параграфи 1 и 2.
4. Органите и агенциите на Съюза поемат разходите за инсталацията, експлоатацията и поддръжката на компонентите на децентрализираната информационна система, за които отговарят.
5. Органите и агенциите на Съюза поемат разходите за създаването и адаптирането на своите системи за управление с цел осигуряване на оперативната им съвместимост с точките за достъп, както и разходите за управлението, експлоатацията и поддръжката на тези системи.
6. Комисията поема всички разходи, свързани с европейската точка за електронен достъп.

Член 14

Защита на предаваната информация

1. Компетентният орган се счита за администратор на лични данни по смисъла на регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725 или Директива (ЕС) 2016/680 по отношение на обработването на лични данни, изпратени или получени чрез децентрализираната информационна система.
2. Комисията се счита за администратор на лични данни по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/1725 по отношение на обработването на лични данни от европейската точка за електронен достъп.
3. Компетентните органи гарантират, че по отношение на информацията, предадена в контекста на трансграничните съдебни процедури на друг компетентен орган и считана за поверителна съгласно правото на държавата членка, от която е изпратена, се прилагат правилата за поверителност, предвидени в правото на Съюза и в националното право на държавата членка, на която тази информация се изпраща.

Член 15

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 16

Наблюдение и оценка

1. Четири години от датата на влизането в сила на актовете за изпълнение, посочени в член 10, параграф 3, буква г), и на всеки пет години след това Комисията извършва оценка на настоящия регламент и представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, подкрепен от информация, предоставена на Комисията от държавите членки, и информация, събрана от нея. Комисията включва и оценка на въздействието на електронната комуникация върху равните процесуални възможности в контекста на трансграничните граждански и наказателни производства. Комисията по-специално извършва оценка на прилагането на член 5. Въз основа на тази оценка Комисията представя, ако е целесъобразно, законодателно предложение, задължавашо държавите членки да осигурят видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, като посочва съответната технология и стандартите за оперативна съвместимост и установява съдебно сътрудничество с цел на страните по производството да се предостави достъп до инфраструктурата, необходима за използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние, в помещенията на компетентните органи в държавата членка, в която се намира дадена страна.
2. Освен ако се прилага еквивалентна процедура за нотификация съгласно други правни актове на Съюза, държавите членки предоставят на Комисията всяка година следната информация, която е от значение за оценката на функционирането и прилагането на настоящия регламент:
 - а) три години от датата на влизане в сила на всеки от актовете за изпълнение, посочени в член 10, параграф 3: разходите, направени за създаване или адаптиране на съответните им национални информационни системи с цел осигуряване на тяхната оперативна съвместимост с точките за достъп;
 - б) три години от влизането в сила на всеки от актовете за изпълнение, посочени в член 10, параграф 3, буква б): продължителността на съдебните производства на първа инстанция — от приемането на исквата молба от компетентния орган до датата на решението, съгласно правните актове, изброени в точки 3, 4 и 9 от приложение I, когато тази информация е налична;
 - в) три години от датата на влизане в сила на всеки от актовете за изпълнение, посочени в член 10, параграф 3: времето, необходимо за предаване на информация относно решението за признаване и изпълнение на съдебно решение или друг съдебен акт или, ако не е приложимо, за предаване на информация относно резултатите от изпълнението на такова съдебно решение или друг съдебен акт съгласно правните актове, изброени в точки 1—7 и 9—11 от приложение II, с разбивка по съответния правен акт, когато тази информация е налична;
 - г) три години от датата на влизане в сила на всеки от актовете за изпълнение, посочени в член 10, параграф 3: броя на исканията, предадени чрез децентрализираната информационна система в съответствие с член 3, параграфи 1 и 2, когато тази информация е налична.
3. За целите на изготвянето на извадка всяка държава членка определя един или повече компетентни органи, които да събират данните за броя на изслушванията, проведени от тези органи, при които е използвана видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние в съответствие с членове 5 и 6. Тези данни се предоставят на Комисията от 2 май 2026 г.
4. Референтният софтуер за изпълнение и националната бекенд система, когато е оборудвана за тази цел, събират по програмиран начин данните, посочени в параграф 2, букви б), в) и г), и ги предават на Комисията ежегодно.
5. Държавите членки полагат всички усилия за събиране на данните, посочени в параграф 2, букви б), в) и г).

Член 17

Информация, която трябва да бъде съобщена на Комисията

1. До 17 юли 2024 г. държавите членки съобщават на Комисията следната информация с оглед предоставянето ѝ чрез европейския портал за електронно правосъдие:
 - а) данни за националните информационни портали, когато има такива;
 - б) описание на националните закони и процедури, приложими за видеоконферентната връзка в съответствие с членове 5 и 6;
 - в) информация за дължимите такси;
 - г) информация за наличните методи на електронно заплащане на дължимите такси по трансгранични дела;
 - д) органите, компетентни съгласно правните актове, изброени в приложения I и II, когато Комисията все още не е била уведомена за тях в съответствие с тези правни актове.

Държавите членки съобщават незабавно на Комисията всяка промяна в информацията, посочена в първа алинея.

2. Държавите членки уведомяват Комисията, ако са в състояние да приложат член 5 или 6 или да задействат децентрализираната информационна система по-рано от изискваното в настоящия регламент. Комисията предоставя тази информация по електронен път, по-специално чрез европейския портал за електронно правосъдие.

ГЛАВА VII

ИЗМЕНЕНИЯ НА ПРАВНИ АКТОВЕ В ОБЛАСТТА НА СЪДЕБНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ГРАЖДАНСКОПРАВНИ И ТЪРГОВСКОПРАВНИ ВЪПРОСИ

Член 18

Изменение на Регламент (ЕО) № 805/2004

В член 13, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 805/2004 се добавя следната буква:

- „д) чрез електронни средства за връчване, предвидени в членове 19 и 19а от Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета (*).

(*) Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) (ОВ L 405, 2.12.2020 г., стр. 40).“

Член 19

Изменения на Регламент (ЕО) № 1896/2006

Регламент (ЕО) № 1896/2006 се изменя, както следва:

- 1) В член 7, параграф 5 се заменя със следното:

„5. Молбата се подава чрез средството за електронна комуникация, предвидено в член 4 от Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета (*), на хартиен носител или чрез всяко друго средство за комуникация, включително електронно, приемано от държавата членка по произход и достъпно за съда по произход.

(*) Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество (ОВ L, 2023/2844, 27.12.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“

- 2) В член 7, параграф 6 първата алинея се заменя със следното:

„Молбата се подписва от ищеца или, когато това е приложимо, от представителя на ищеца. Когато молбата се подава в електронна форма в съответствие с параграф 5 от настоящия член, изискването за нейното подписване се изпълнява в съответствие с член 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2023/2844. Електронният подпис се признава в държавата членка по произход и по отношение на него не могат да се налагат допълнителни изисквания.“

- 3) В член 13 се добавя следната алинея:

„Европейската заповед за плащане може да бъде връчена на ответника чрез електронните средства за връчване, предвидени в членове 19 и 19а от Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета (*).“

(* Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) (ОВ L 405, 2.12.2020 г., стр. 40).“

- 4) Член 16 се изменя, както следва:

- а) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Възражението се подава чрез средството за електронна комуникация, предвидено в член 4 от Регламент (ЕС) 2023/2844, на хартиен носител или чрез всякакво друго средство за комуникация, включително електронно, което се приема от държавата членка по произход и е достъпно за съда по произход.“;

- б) в параграф 5 първата алинея се заменя със следното:

„Възражението се подписва от ответника или, когато това е приложимо, от представителя на ответника. Когато възражението се подава в електронна форма в съответствие с параграф 4 от настоящия член, изискването за неговото подписване се изпълнява в съответствие с член 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2023/2844. Електронният подпис се признава в държавата членка по произход и по отношение на него не могат да се налагат допълнителни изисквания.“

Член 20

Изменения на Регламент (ЕО) № 861/2007

Регламент (ЕО) № 861/2007 се изменя, както следва:

- 1) В член 4 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Ищецът започва производство по европейската процедура за искове с малък материален интерес, като попълни стандартен исков формуляр А в съответствие с приложение I към настоящия регламент и го подаде пряко до компетентния съд или правораздавателен орган, по пощата, чрез средствата за електронна комуникация, предвидени в член 4 от Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейски парламент и на Съвета (*), или чрез друго средство за комуникация, като факс или електронна поща, приемано в държавата членка, в която е започнато производството. Исковият формуляр включва описание на доказателствата в подкрепа на иска и, когато е целесъобразно, се придружава от съответните приложими подкрепящи документи.“

(* Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество (ОВ L, 2023/2844, 27.12.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“

- 2) В член 13, параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) по пощата;“

3) В член 13, параграф 1 буква б) се заменя със следното:

„б) чрез електронни средства за връчване, предвидени в членове 19 и 19а от Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета (*); или

(*) Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) (ОВ L 405, 2.12.2020 г., стр. 40).“

4) В член 13, параграф 1 се добавя следната буква:

„в) чрез европейската точка за електронен достъп, създадена съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/2844, при условие че адресатът е дал предварително изрично съгласие за използването на това средство за връчване на документи в хода на съответната европейска процедура по иск с малък материален интерес.“

5) В член 13 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Всяка комуникация, която не е посочена в параграф 1, между съда или правораздавателния орган и страните или други лица, участващи в производството, се извършва чрез едно от следните:

а) електронни средства, с удостоверяване посредством потвърждение за получаване, когато тези средства са технически достъпни и допустими в съответствие с процесуалните правила на държавата членка, в която се провежда съответната европейска процедура за искове с малък материален интерес, при условие че съответните страни или лица предварително са приели такива средства за комуникация или са правно задължени в съответствие с процесуалните правила на държавата членка, в която е тяхното местоживееие или обичайно пребиваване, да приемат такива средства за комуникация, или

б) средствата за електронна комуникация, предвидени в член 4 от Регламент (ЕС) 2023/2844.“

6) В член 15а параграф 2 се заменя със следното:

„2. Държавите членки гарантират, че страните могат да извършват електронно заплащане на съдебните такси чрез начини за плащане от разстояние, които им позволяват да извършат плащането и от държава членка, различна от държавата членка, в която се намира съдът или правораздавателният орган, в съответствие с член 9 от Регламент (ЕС) 2023/2844.“

Член 21

Изменения на Регламент (ЕС) № 606/2013

Регламент (ЕС) № 606/2013 се изменя, както следва:

1) В член 8, параграф 2 първата алинея се заменя със следното:

„Когато лицето, създаващо заплахата, е с местоживееие в държавата членка по произход, уведомлението се извършва в съответствие с правото на тази държава членка. Когато лицето, създаващо заплахата, е с местоживееие в държава членка, различна от държавата членка по произход, уведомлението се извършва с препоръчано писмо с обратна разписка или с равностоеен документ или чрез електронни средства за връчване, предвидени в членове 19 и 19а от Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета (*). Когато лицето, създаващо заплахата, е с местоживееие в трета държава, уведомлението се извършва с препоръчано писмо с обратна разписка или с равностоеен документ.“

(*) Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) (ОВ L 405, 2.12.2020 г., стр. 40).“

2) В член 11, параграф 4 първата алинея се заменя със следното:

„Когато лицето, създаващо заплахата, е с местоживееие в сезираната държава членка, уведомлението се извършва в съответствие с правото на тази държава членка. Когато лицето, създаващо заплахата, е с местоживееие в държава членка, различна от сезираната държава членка, уведомлението се извършва с препоръчано писмо с обратна разписка или с равностоеен документ или чрез електронни средства за връчване, предвидени в членове 19 и 19а от Регламент (ЕС) 2020/1784. Когато лицето, създаващо заплахата, е с местоживееие в трета държава, уведомлението се извършва с препоръчано писмо с обратна разписка или с равностоеен документ.“

Член 22

Изменения на Регламент (ЕС) № 655/2014

Регламент (ЕС) № 655/2014 се изменя, както следва:

1) В член 8 параграф 4 се заменя със следното:

„4. Молбата и придружаващите документи могат да бъдат подадени посредством всякакви средства за комуникация, включително електронни, които се приемат съгласно процедурните правила на държавата членка, в която е подадена молбата, или чрез средствата за електронна комуникация, предвидени в член 4 от Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета (*).

(*) Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество (ОВ L, 2023/2844, 27.12.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“

2) В член 17 параграф 5 се заменя със следното:

„5. Решението по молбата се свежда до знанието на кредитора съгласно процедурата, предвидена от правото на държавата членка по произход за равностойни национални заповеди, или чрез средствата за електронна комуникация, предвидени в член 4 от Регламент (ЕС) 2023/2844.“

3) Член 29 се заменя със следното:

„Член 29

Предаване на документи

1. Когато в настоящия регламент се предвижда предаване на документи в съответствие с настоящия член, това предаване се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2844 по отношение на комуникацията между органите или по всякакъв подходящ начин, когато комуникацията се извършва от кредитори, при условие че съдържанието на получения документ е вярно и съответства на съдържанието на предадения документ и цялата информация, съдържаща се в него, е четлива.

2. Съдът или органът, получил документи в съответствие с параграф 1 от настоящия член, в рамките на работния ден, следващ деня на получаването им, изпраща:

- а) на органа, предал документите, потвърждение за получаване, в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2023/2844; или
- б) на кредитора или на банката, предали документите, потвърждение за получаване; като използва най-бързия начин за предаване.

Съдът или органът, получил документи в съответствие с параграф 1 от настоящия член, използва стандартния формуляр за потвърждение за получаване, установен в актове за изпълнение, приети в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 52, параграф 2.“

4) Член 36 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. За подаването на молба за правна защита съгласно член 33, 34 или 35 се използва формулярът за правна защита, установен в актове за изпълнение, приети в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 52, параграф 2.

Молбата може да бъде подадена по всяко време и може да бъде предадена:

- а) посредством всякакви средства за комуникация, включително електронни средства, които се приемат съгласно процедурните правила на държавата членка, където е подадена молбата; или
- б) чрез средствата за електронна комуникация, предвидени в член 4 от Регламент (ЕС) 2023/2844“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Освен когато молбата е подадена от длъжника съгласно член 34, параграф 1, буква а) или съгласно член 35, параграф 3, решението по молбата се постановява, след като на двете страни е дадена възможност да представят аргументите си, включително чрез такива подходящи средства на комуникационната технология, които са налични и се приемат съгласно националното право на всяка от засегнатите държави членки или чрез средствата за електронна комуникация, предвидени съгласно Регламент (ЕС) 2023/2844.“

Член 23

Изменения на Регламент (ЕС) 2015/848

Регламент (ЕС) 2015/848 се изменя, както следва:

1) В член 42, параграф 3, първото изречение се заменя със следното:

„Сътрудничеството по параграф 1 от настоящия член се осъществява в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейският парламент и на Съвета (*).“

(*) Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество (ОВ L, 2023/2844, 27.12.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“

2) Член 53 се заменя със следното:

„Член 53

Право на предявяване на вземания

Всеки чуждестранен кредитор може да предяви вземанията си в производство по несъстоятелност чрез всякакви средства за комуникация, приемани съгласно правото на държавата на започване на производството, или чрез средствата за електронна комуникация, предвидени в член 4 от Регламент (ЕС) 2023/2844.

Представителството от адвокат или друг юрист не е задължително за целта на самото предявяване на вземания.“

3) В член 57, параграф 3, първото изречение се заменя със следното:

„Сътрудничеството по параграф 1 от настоящия член се осъществява в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2023/2844.“

Член 24

Изменения на Регламент (ЕС) 2020/1784

Регламент (ЕС) 2020/1784 се изменя, както следва:

1) В член 12 параграф 7 се заменя със следното:

„7. За целите на параграфи 1 и 2 дипломатическите представители или консулските служители, в случаите когато връчването се извършва съгласно член 17, и органът или лицето, в случаите когато връчването се извършва съгласно членове 18, 19, 19а или 20, информират адресата, че може да откаже да приеме документа, като изпрати на тези представители или служители или съответно на този орган или това лице формуляр Л в приложение I или писмена декларация за отказ.“

2) В член 13 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Настоящият член се прилага и за другите начини на предаване и връчване на съдебни документи, предвидени в раздел 2 с изключение на член 19а.“

3) Въмква се следният член:

„Член 19а

Електронно връчване чрез европейската точка за електронен достъп

1. Връчването на съдебни документи може да се извърши пряко на лице, което има известен адрес за връчване в друга държава членка, чрез европейската точка за електронен достъп, създадена съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейски парламент и на Съвета (*), при условие че адресатът е дал предварително изрично съгласие за използването на това електронно средство за връчване на документи в хода на съответното съдебно производство.

2. Адресатът потвърждава получаването на документите с обратна разписка, включително датата на получаване. Датата на връчване на документите е датата, посочена в обратната разписка. Същото правило важи и за случая на отказ за приемане на документи, чиито последици са били отстранени в съответствие с член 12, параграф 5.

(*) Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество (ОВ L, 2023/2844, 27.12.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“

4) В член 37 се добавя следният параграф:

„3. Член 19а се прилага от първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от две години от датата на влизане в сила на актовете за изпълнение, посочени в член 10, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) 2023/2844.“

ГЛАВА VIII

ИЗМЕНЕНИЯ НА ПРАВНИ АКТОВЕ В ОБЛАСТТА НА СЪДЕБНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ ВЪПРОСИ

Член 25

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/1805

Регламент (ЕС) 2018/1805 се изменя, както следва:

1) В член 4 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Актът за обезпечаване се изпраща посредством удостоверение за обезпечаване. Издаващият орган изпраща удостоверението за обезпечаване, посочено в член 6, директно на изпълняващия орган или, когато е приложимо, на централния орган, посочен в член 24, параграф 2.“

2) В член 7 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Изпълняващият орган съобщава на издаващия орган за изпълнението на акта за обезпечаване, включително като описва обезпеченото имущество и по възможност предоставя оценка на неговата стойност. Съобщаването се извършва своевременно след като изпълняващият орган бъде уведомен, че актът за обезпечаване е изпълнен.“

„3) В член 8 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Всяко решение да не бъде признат или да не бъде изпълнен актът за обезпечаване се взема без забавяне и незабавно се съобщава на издаващия орган.“

- 4) В член 9 параграф 4 се заменя със следното:
- „4. Изпълняващият орган незабавно съобщава на издаващия орган решението относно признаването и изпълнението на акта за обезпечаване.“
- 5) В член 10 параграфи 2 и 3 се заменят със следното:
- „2. Изпълняващият орган незабавно съобщава на издаващия орган за отлагането на изпълнението на акта за обезпечаване, като посочва основанията за отлагането и, когато е възможно, очакваната продължителност на отлагането.
3. Веднага след като отпаднат основанията за отлагане, изпълняващият орган предприема незабавно мерките, необходими за изпълнение на акта за обезпечаване, и уведомява за това издаващия орган.“
- 6) В член 12 параграф 2 се заменя със следното:
- „2. Като взема предвид обстоятелствата по случая, изпълняващият орган може да подаде обосновано искане до издаващия орган за ограничаване на периода, за който имуществото трябва да бъде обезпечено. Искането, заедно с всякаква релевантна допълнителна информация, се изпраща директно на издаващия орган. При разглеждането на това искане издаващият орган взема предвид всички интереси, включително тези на изпълняващия орган. Издаващият орган отговаря на искането във възможно най-кратък срок. Ако издаващият орган не е съгласен с ограничението, той информира изпълняващия орган за мотивите си. В такъв случай имуществото остава обезпечено в съответствие с параграф 1. Ако издаващият орган не отговори в срок от шест седмици от получаване на искането, изпълняващият орган повече не е длъжен да изпълни акта за обезпечаване.“
- 7) В член 14 параграф 1 се заменя със следното:
- „1. Актът за конфискация се изпраща посредством удостоверение за конфискация. Издаващият орган изпраща удостоверението за конфискация, предвидено в член 17, директно на изпълняващия орган или, когато е приложимо, на централния орган, посочен в член 24, параграф 2.“
- 8) В член 16, параграф 3 уводните думи се заменят със следното:
- „Издаващият орган незабавно уведомява изпълняващия орган, когато: “
- 9) В член 18 параграф 6 се заменя със следното:
- „6. Веднага след приключване на изпълнението на акта за конфискация изпълняващият орган уведомява издаващия орган за резултатите от изпълнението.“
- 10) В член 19 параграф 3 се заменя със следното:
- „3. Всяко решение актът за конфискация да не бъде признат или да не бъде изпълнен се взема незабавно и веднага се съобщава на издаващия орган.“
- 11) В член 20 параграф 2 се заменя със следното:
- „2. Изпълняващият орган незабавно съобщава на издаващия орган решението относно признаването и изпълнението на акта за конфискация.“
- 12) В член 21 параграфи 3 и 4 се заменят със следното:
- „3. Изпълняващият орган незабавно съобщава на издаващия орган за отлагането на изпълнението на акта за конфискация, като посочва основанията за отлагането и, когато е възможно, очакваната продължителност на отлагането.
4. Веднага след като отпаднат основанията за отлагане, изпълняващият орган предприема незабавно мерките, необходими за изпълнение на акта за конфискация, и уведомява за това издаващия орган.“
- 13) В член 25:
- а) заглавието се заменя със следното:
- „Средства за комуникация“;
- б) параграф 1 се заменя със следното:
- „1. С изключение на комуникацията съгласно член 8, параграфи 2 и 4, член 9, параграф 5, член 19, параграф 2, член 20, параграф 4 и член 29, параграф 3, официалната комуникация съгласно настоящия регламент между издаващия орган и изпълняващия орган се извършва в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета (*).

2. Когато държава членка е определила централен орган, параграф 1 се прилага и за официалната комуникация с централния орган на друга държава членка.
3. Когато е необходимо, издаващият орган и изпълняващият орган незабавно се консултират един с друг, като използват всички подходящи средства за комуникация, за да осигурят ефикасното прилагане на настоящия регламент.

(*) Регламент (ЕС) 2023/2844 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество (ОВ L, 2023/2844, 27.12.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).“

14) В член 27 параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Издаващият орган незабавно уведомява изпълняващия орган за оттеглянето на акт за обезпечаване или на акт за конфискация, както и за всяко решение или мярка, чиято последица е оттеглянето на акт за обезпечаване или на акт за конфискация.

3. В случай че изпълнението все още не е приключило, изпълняващият орган прекратява изпълнението на акта за обезпечаване или на акта за конфискация веднага след уведомяването му от издаващия орган в съответствие с параграф 2. Изпълняващият орган изпраща своевременно на издаващата държава потвърждение за прекратяването.“

15) В член 31, параграф 2 третата алинея се заменя със следното:

„Консултациите, или поне резултатът от тях, се записват.“

ГЛАВА IX

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 26

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Той се прилага от 1 май 2025 г. г.
3. Членове 3 и 4 обаче се прилагат от първия ден на месеца, следващ изтичането на срока от две години от датата на влизане в сила на съответните актове за изпълнение, посочени в член 10, параграф 3, с които се създава децентрализираната информационна система за всеки от правните актове, изброени в приложения I и II.
4. Членове 3 и 4 се прилагат за производства, започнати на или след деня, посочен в параграф 3 от настоящия член.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на 13 декември 2023 година.

За Европейския парламент
Председател
R. METSOLA

За Съвета
Председател
P. NAVARRO RÍOS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Правни актове в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси

- 1) Директива 2003/8/ЕО на Съвета от 27 януари 2003 г. за подобряване на достъпа до правосъдие при презгранични спорове чрез установяването на минимални общи правила за правната помощ при такива спорове.
- 2) Регламент (ЕО) № 805/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания.
- 3) Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за създаване на процедура за европейска заповед за плащане.
- 4) Регламент (ЕО) № 861/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. за създаване на европейска процедура за искиове с малък материален интерес.
- 5) Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 г. относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка.
- 6) Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство.
- 7) Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (преработен текст).
- 8) Регламент (ЕС) № 606/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела.
- 9) Регламент (ЕС) № 655/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на процедура за европейска заповед за запор на банкови сметки с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела.
- 10) Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност.
- 11) Регламент (ЕС) 2016/1103 на Съвета от 24 юни 2016 г. за изпълнение на засиленото сътрудничество в областта на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения по въпроси, свързани с имуществения режим между съпрузи.
- 12) Регламент (ЕС) 2016/1104 на Съвета от 24 юни 2016 г. за изпълнение на засиленото сътрудничество в областта на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства.
- 13) Регламент (ЕС) 2019/1111 на Съвета от 25 юни 2019 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвличане на деца.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Правни актове в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси

- 1) Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки.
- 2) Рамково решение 2003/577/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. за изпълнение в Европейския съюз на решения за обезпечаване на имущество или доказателства ⁽¹⁾.
- 3) Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции.
- 4) Рамково решение 2006/783/ПВР на Съвета от 6 октомври 2006 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване на решения за конфискация.
- 5) Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз.
- 6) Рамково решение 2008/947/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. за прилагане на принципа на взаимното признаване към съдебни решения и решения за пробация с оглед на надзора върху пробационните мерки и алтернативните санкции.
- 7) Рамково решение 2009/829/ПВР на Съвета от 23 октомври 2009 г. за прилагане между държавите — членки на Европейския съюз, на принципа за взаимно признаване към актове за налагане на мерки за процесуална принуда като алтернатива на предварителното задържане.
- 8) Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства ⁽²⁾.
- 9) Директива 2011/99/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно европейската заповед за защита.
- 10) Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси.
- 11) Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно взаимното признаване на актове за обезпечаване и конфискация.

⁽¹⁾ ОВ L 196, 2.8.2003 г., стр. 45.

⁽²⁾ ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 42.